

Knihovnicko-informační zpravodaj U Nás

Vyšlo: 12.10.2004

Číslo: Ročník 14 (2004), Číslo 3

Sekce: Naše téma

Název článku: Kurzy počítačové gramotnosti pro knihovníky v SVK HK pokračují

Autor: Alena Součková

Zdroj: <http://unas.svkhk.cz/clanek.asp?id=443>

Kurzy počítačové gramotnosti pro knihovníky v SVK HK pokračují

Alena Součková

Počítačová gramotnost je jedním z kvalifikačních předpokladů zaměstnanců (vedle gramotnosti občanské, jazykové atd.). Počítač ke své práci potřebuje stále více lidí, a přitom pouhých 12 % obyvatelstva České republiky jeho praktickou obsluhu zvládá.

Vzhledem k tomu, že knihovny se stále více stávají informačními centry a informace se šíří hlavně počítači, je školení knihovníků v počítačové gramotnosti prvořadým úkolem v jejich mimoškolním vzdělávání.

Ve všech krajských knihovnách byly za pomoci dotací z Ministerstva kultury vybudovány počítačové učebny a od roku 2001 v nich začala výuka. Lektoři postupují podle osnov ECDL (European Computer Driving Licence), programu, který je úspěšně využíván ve vyspělých zemích. Absolvent školení získá praktické dovednosti ve využívání informačních a komunikačních technologií.

Školení podle jednotlivých modulů ECDL

Výuka je rozdělena do 7 modulů, které tvoří logické celky a některé na sebe navazují. Osnovy umožňují seznámení s problematikou a její praktické využití. Každý modul je ukončen závěrečným testem.

Modul 1 – Základy informačních systémů - uvede do problematiky.

Modul 2 – Správa souborů: naučí, jak správně pracovat s počítačem, ukládat, kopírovat atd.; získané znalosti se využívají v dalších školeních.

Modul 3 – Textový editor: pomůže zvládnout psaní v programu Word a využívat škálu nabízených možností.

Modul 7 – Síťové informační služby: naučí využívat elektronickou poštu a pracovat s internetem.

Další moduly ECDL předpokládají znalosti výše zmíněných a i tyto lze v knihovnické práci uplatnit.

Modul 4 – Tabulkový kalkulátor: vytváří přehledné tabulky, provádí matematické operace, vytváří grafy.

Modul 5 – Databáze: umožňuje vytváření sestav, souborů a práci s nimi.

Modul 6 – Elektronická prezentace: naučí vytvářet efektní animaci pro doplnění přednášky nebo představení nabízených služeb.

Výuku v SVK Hradec Králové zajišťují zkušení lektoři z Fakulty informatiky a managementu Univerzity Hradec Králové (FIM UHK). K výuce je vydána sada přehledných manuálů.

Každý modul představuje 10-20 hodin výuky (2-4 výukové dny). Plán výuky je členěn podle pololetí kalendářního roku a zájem ze strany knihoven je stále velký. Od roku 2001 bylo uspořádáno 70 kurzů, kterých se celkem zúčastnilo 869 knihovníků. V prvních letech se výuky účastnili i knihovníci ze sousedních krajů – Libereckého a Pardubického, kde byly počítačové učebny v krajských knihovnách vybudovány později. Školení se mohou účastnit i knihovníci z knihoven se specializovanými fondy.

Zkrácený kurz pro obecní knihovny

Vzhledem k tomu, že každoročně přibývají obecní knihovny, které jsou vybavovány počítačem, nabídli jsme i dobrovolným knihovníkům účastnit se školení ve zkráceném kurzu.

Je třeba počítat se 4 výukovými dny (20 hodin), ve kterých se účastníci seznámí se základy práce s počítačem, textovým editorem, elektronickou poštou a internetem. Vše si prakticky vyzkouší a na závěr dostanou osvědčení o absolvování.

Zkrácený kurz probíhá vždy v září, kdy je možné využít učebnu s větší kapacitou přímo na univerzitě. Knihovníci obecních knihoven získají základní dovednosti, jak počítač ve své práci a v práci s uživatelem využívat. Problematické je uvolňování dobrovolných knihovníků na tato školení: někteří zájemci obětují i svoji dovolenou. V uplynulých dvou letech absolvovalo kurz celkem 41 dobrovolných knihovníků.

Certifikát ECDL

Absolventi všech modulů ECDL mohou získané znalosti a zkušenosti prokázat při zkouškách pro získání Certifikátu ECDL. Je to mezinárodně uznávaný dokument, který deklaruje, že jeho nositel úspěšně absolvoval mezinárodní testy a aktivně zvládá praktické dovednosti pro všestrannou a efektivní práci s počítačem.

Oprávnění k testování mají jen vybraná pracoviště v České republice a FIM UHK je jedním z nich. Pro knihovníky není Certifikát ECDL zatím povinný, přesto v březnu 2004 (jakoby symbolicky právě v Měsíci internetu) převzala skupinka z řad pracovníků knihoven Královéhradeckého kraje po úspěšném absolvování zkoušek při slavnostním aktu Certifikáty ECDL. Z rukou proděkanky FIM UHK, RNDr. Petry Poulové, certifikát převzali: Mgr. Jana Benešová (MěK Jičín), Mgr. Ivana Votavová (MěK Náchod), Kateřina Hubertová (KMHK), Věra Plachtová a Ludmila Jirásková (MěK Police n. Met.), Alena Janková a Olga Pírová (MěK Rychnov n. Kn.), Jana Sehnalová (MěK Rtyně) a Jana Šimková (MěK Úpice) a Vladislav Cink, Bc. Lucie Jirků, PhDr. Božena Klabalová, PhDr. Olga Pitašová, Eva Semrádová a PhDr. Alena Součková (SVK Hradec Králové).

Slavnostní převzetí certifikátů bylo vyvrcholením jejich úsilí a péle. Poděkování patří také lektorům – pedagogům FIM UHK, kteří výuku počítačové gramotnosti pro knihovníky zajišťují, jmenovitě Ing. Haně Šrámkové a Ing. Haně Šafránkové.

I v letošním roce a následujících letech předpokládáme další zájem knihovníků o získání Certifikátu ECDL.

Nadstavbová školení informační a komunikační gramotnosti

Nabízí se celá škála využívání moderních technologií v knihovnách a k tomu jsou potřebná praktická školení. Využíváme odborných zkušeností pedagogů Fakulty informatiky a managementu UHK. V roce 2003 proběhly dva kurzy školení Tvorba www stránek (FrontPage). Předpokládáme, že každoročně nabídneme 1-2 kurzy dovedností, které lze v knihovnické práci uplatnit. Z témat kurzů navržených univerzitou uvádím: Grafika a digitální fotografie (proběhl v červnu 2004), Využití MS Word při tvorbě publikací (proběhne na konci roku 2004), Návrh a tvorba www stránek, Efektivní využití analytických nástrojů MS Excel, Propojení jednotlivých aplikací MS Office.

Informace o probíhajících kurzech počítačové gramotnosti v SVK Hradec Králové jsou vystavovány na webových stránkách v oddíle Informace pro knihovny. Bližší informace rovněž podá PhDr. Alena Součková, oddělení služeb knihovnám SVK Hradec Králové, tel: 495 514 525, e-mail: malto:alena.souckova@svkhk.cz .